

Vergaderjaar 2013–2014

33 643

EU-voorstellen: Plant- en diergezondheidspakket COM (2013) 264, 260, 262, 265, 267 en 327

Nr. 8

BRIEF VAN DE EUROPESE COMMISSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Brussel, 22 oktober 2013

Geachte voorzitter,

De Commissie dankt de Tweede Kamer voor haar met redenen omkleed advies over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de productie en het op de markt aanbieden van teeltmateriaal (COM (2013) 262)¹. De Commissie heeft nota genomen van het standpunt van de Tweede Kamer dat het voorstel niet in overeenstemming is met het subsidiariteitsbeginsel. In antwoord hierop, en op andere opmerkingen en suggesties van de Tweede Kamer die niet rechtstreeks met subsidiariteit te maken hebben, wenst de Commissie de volgende punten toe te lichten.

Voorschriften voor de registratie van rassen

Het is in het belang van de kwekers, de landbouwers en de samenleving in het algemeen dat nieuwe rassen van bepaalde soorten die voor de ontwikkeling van de landbouw van belang zijn (als vermeld in bijlage I bij het voorstel), voldoen aan bepaalde kwalitatieve en gezondheidsvoorschriften en in overeenstemming zijn met de internationale normen. Van deze rassen moet dan ook worden aangetoond dat zij onderscheidbaar, homogeen en bestendig (OHB) zijn, zodat kan worden gegarandeerd dat het vertrouwen en de belangen van de gebruikers ervan niet worden geschaad.

In het voorstel is rekening gehouden met het specifieke geval van traditionele rassen en hun multifunctionele rol voor de plaatselijke samenlevingen en de biodiversiteit (voor de toepassing van het voorstel worden die rassen aangeduid als rassen met «officieel erkende beschrijving»). Daarom worden in het voorstel heel lichte eisen voor de registratie van die rassen gesteld als die op de markt zijn aangeboden

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer

vóór de inwerkingtreding van die ontwerpverordening. Met name hoeft een dergelijk ras, zoals uiteengezet in artikel 10, lid 3, en artikel 57, alleen aan de volgende voorwaarden te voldoen:

- (a) het heeft een beschrijving die door een bevoegde autoriteit is erkend en het mogelijk maakt dit ras te identificeren doordat daarin de specifieke kenmerken van het ras zijn vermeld;
- (b) het is geproduceerd in de regio of regio's van oorsprong;
- (c) het is niet in een EU-register ingeschreven als ras met officiële beschrijving, di. als ras dat officieel op OHB moet worden getest.

Deze voorwaarden zorgen ervoor dat de traditionele rassen niet hoeven te worden getest op OHB of CGW (cultuur- en gebruikswaarde). Het voorstel waarborgt dat die rassen in hun regio van oorsprong worden geproduceerd, waardoor zij hun lokale karakter behouden.

Overeenkomstig artikel 88 van het voorstel zouden voor de registratie van die rassen lagere vergoedingen worden gevraagd en zouden geen jaarlijkse vergoedingen worden opgelegd voor de opnemings ervan in het nationale rassenregister en voor de handhaving van de registratie. Bovendien zouden micro-ondernemingen die vooral actief zijn in de productie en het in de handel brengen van die rassen, overeenkomstig artikel 89 van het voorstel worden vrijgesteld van de registratievergoeding.

Traditionele rassen die reeds overeenkomstig artikel 3 van Richtlijn 2008/62/EG of artikel 3, lid 1, van Richtlijn 2009/145/EG zijn aanvaard zouden automatisch en zonder verdere eisen in de nationale rassenregisters worden geregistreerd als rassen die van een officieel erkende beschrijving zijn voorzien.

Verder dient te worden opgemerkt dat de registratie van traditionele rassen, die verband houdt met een verplichting om die rassen in stand te houden, helpt verlies ervan te voorkomen. Dit is een belangrijke ontwikkeling, rekening houdend met het grote aantal rassen dat in de afgelopen eeuw is verdwenen.

Overigens zouden de rassen, in overeenstemming met het subsidiariteitsbeginsel, verder door de bevoegde autoriteiten in de nationale rassenregisters worden geregistreerd. Zodra een ras in een nationaal rassenregister is geregistreerd, kan het in de hele Unie zonder verdere eisen vrij worden verhandeld. De kwekers en andere aanvragers zouden evenwel ook de mogelijkheid hebben om hun rassen rechtstreeks in een EU-rassenregister te registreren, als zij van mening zijn dat dit hun belangen beter zou behartigen. Deze optie zou slechts mogelijk zijn voor rassen met een officiële beschrijving op basis van een OHB-test (zie de artikelen 50, 51 en 56).

Tot slot moet worden benadrukt dat het mogelijk zou zijn materiaal voor nichemarkten, als omschreven in artikel 36 van het voorstel, te produceren en af te zetten zonder dat dat materiaal tot een geregistreerd ras behoort. Door deze vrijstelling zouden amateurs of micro-ondernemingen materiaal op markten kunnen brengen die meestal lokale markten zijn. Een dergelijke bepaling wordt gezien als meer evenredig en geschikt om het subsidiariteitsbeginsel te dienen.

Al deze bepalingen zijn nodig om in de hele Unie voor gelijke mededingingsvoorwaarden tussen de betrokken marktdeelnemers te zorgen. Deze maatregelen zijn ook nodig om ervoor te zorgen dat alle gebruikers van die rassen in de Unie, onder wie landbouwers en eindgebruikers, evenveel informatie krijgen, evenveel vertrouwen in de door hen gebruikte producten kunnen hebben en over zeer kwaliteitsvol teeltmateriaal kunnen beschikken.

Daarom moeten die bepalingen via een EU-verordening worden aangenomen, aangezien de bovengenoemde doelstellingen beter kunnen worden verwezenlijkt op het niveau van de EU in plaats van via individuele, nationale of regionale maatregelen.

Concluderend kan worden gesteld dat de eis tot registratie van rassen evenredig is en geschikt om ervoor te zorgen dat de gebruikers ervan met kennis van zaken keuzen kunnen maken, terwijl tegelijk wordt gegarandeerd dat die rassen, door een registratie waaraan zeer lichte eisen worden gesteld, worden ingeschreven en in stand gehouden. Deze doelstellingen kunnen beter worden verwezenlijkt via een EU-verordening, aangezien traditionele rassen in de hele Unie van even groot belang zijn en even gevoelig zijn. Overeenkomstig het subsidiariteitsbeginsel moet het bedrag van de registratievergoedingen evenwel door de lidstaten worden vastgesteld.

Vrijstelling van vergoedingen voor micro-ondernemingen

De voor micro-ondernemingen geldende vrijstelling van de vergoedingen voor officiële controles en voor de registratie van rassen spoort met het algemene beleid van de Unie om die ondernemingen wegens hun zeer geringe omvang te ondersteunen. De lidstaten zullen verplicht zijn die regels naar behoren ten uitvoer te leggen en te controleren dat de belanghebbenden die regels toepassen, met de bedoeling te voorkomen dat sommige ondernemingen zich inlaten met on gepaste praktijken, als diegene die de Tweede Kamer in haar advies heeft beschreven. Verder dient te worden opgemerkt dat, volgens de mening van de Commissie, vrijstellingen voor micro-ondernemingen beter op het niveau van de Unie worden vastgesteld om ervoor te zorgen dat alle betrokken ondernemingen dezelfde voordelen genieten en om in de hele interne markt een gelijk speelveld te creëren.

Rechtsgrondslagen voor uitvoeringshandelingen en gedelegeerde handelingen

Dit voorstel vervangt 12 richtlijnen betreffende de productie en het in de handel brengen van zaaizaad en teeltmateriaal. Deze richtlijnen zijn reeds gebruikt als rechtsgrondslag voor de goedkeuring van ongeveer 90 uitvoeringshandelingen tot vaststelling van technische eisen. Dit vormt reeds een omvangrijk acquis.

Het nieuwe voorstel heeft betrekking op een breed gamma aan teeltmateriaal, gaande van landbouwzaden tot teeltmateriaal voor groenten, wijnstokken, fruit, de sierteelt en de bosbouw. Daarom dient de tekst alleen de basisregels en -beginselen voor die sectoren te bevatten. Zo nodig mogen meer specifieke en technische vraagstukken in verband met de afzonderlijke sectoren, zoals die betreffende de soorten, het gebruik van de soorten of de categorieën materiaal, enkel worden vastgesteld door middel van uitvoeringshandelingen of gedelegeerde handelingen. Bij de vaststelling van die handelingen zou rekening worden gehouden met de wetenschappelijke en technische ontwikkelingen in de Unie en op internationaal niveau. Verder dient te worden opgemerkt dat de bevoegdheden die aan de Commissie zijn toegekend om die handelingen aan te nemen, in het geval van uitvoeringshandelingen worden gecontroleerd door de lidstaten, en in het geval van gedelegeerde handelingen door de Raad en het Europees Parlement, als vastgesteld in artikel 290 en artikel 291, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie. Tot slot zij erop gewezen dat ook volgens de huidige wetgeving technische bijzonderheden worden gespecificeerd in door de Commissie vastgestelde maatregelen.

Conclusies over de opmerkingen van de Tweede Kamer in verband met de subsidiariteit Rekening houdend met alle bovenstaande punten is de Commissie van mening dat haar voorstel volledig in overeenstemming is met het subsidiariteitsbeginsel. Doel van het voorstel is ervoor te zorgen alle gebruikers van teeltmateriaal met kennis van zaken keuzen kunnen maken en dat het materiaal in de hele markt keten van hoge kwaliteit is. Tegelijk biedt het voorstel flexibele bepalingen die het mogelijk maken voor traditionele rassen en micro-ondernemingen vrijstellingen te verlenen of minder strenge voorschriften op te leggen. Die aanpak strookt met het beginsel van evenredigheid en speelt in op de noodzaak om zaken te regelen die beter tot stand kunnen worden gebracht op EU-niveau dan op nationaal niveau, zoals het garanderen van een gelijk speelveld voor de marktdeelnemers en het veiligstellen van de belangen van de consument. Tot slot moet worden opgemerkt dat het voorstel wordt ondersteund door de resultaten van een effectbeoordeling waarvoor uitgebreid is overlegd met de lidstaten en de belanghebbenden.

Verdere opmerkingen betreffende de raadpleging van de biologische sector over het voorstel voor een verordening inzake officiële controles (COM (2013) 265).

De marktdeelnemers en de autoriteiten van de biologische sector zijn momenteel verplicht om te voldoen aan de voorschriften betreffende officiële controles die in twee verschillende regelgevingen van de Unie zijn opgenomen: de algemene bepalingen van Verordening (EG) nr. 882/2004 inzake officiële controles en de specifieke bepalingen inzake officiële controle als vermeld in de artikelen 27 tot en met 31 van Verordening (EG) nr. 834/2007 inzake de biologische productie en de etikettering van biologische producten. Het voorstel inzake officiële controles is er alleen op gericht de leemten en de overlappings aan te pakken in de algemene en de sectorspecifieke bepalingen inzake officiële controles. Mogelijke veranderingen van de sectorspecifieke bepalingen kunnen het gevolg zijn van de aan de gang zijnde herziening van het wettelijk kader van de Unie inzake de biologische productie.

Belanghebbenden van de biologische sector nemen actief aan het herzieningsproces deel via verschillende acties, onder meer een openbare raadpleging die van januari tot april 2013 plaatsvond, een reeks hoorzittingen en specifieke besprekingen in het kader van de raadgevende groep biologische landbouw. De conclusies van het herzieningsproces zullen onder andere het basismateriaal vormen voor de handelingen van afgeleid recht betreffende de in het voorstel inzake officiële controles opgenomen sectorspecifieke voorschriften inzake officiële controles.

De Commissie hoopt dat deze toelichtingen een antwoord bieden op de zorgpunten die de Tweede Kamer in haar met redenen omkleed advies naar voren heeft gebracht en verheugt zich erop de beleidsdialoog voort te zetten.

Met bijzondere hoogachting,

Maroš Šefčovič
Vicevoorzitter